

Příprava projektů na podporu biodiverzity a zajištění příznivého stavu předmětu ochrany do Operačního programu Životní prostředí včetně financování jejich přípravy - rozpočtové opatření na kapitole Evropské projekty

pro: jednání zastupitelstva kraje č. 02/2020 dne 17. 3. 2020
zpracoval: J. Morava, D. Pykalová, J. Říčan
předkládá: M. Hyský

počet stran: 3
počet příloh: 0

Popis problému:

Jedná se o financování přípravy projektů do Operačního programu Životní prostředí (dále jen „OPŽP“) v oblasti posílení biodiverzity a zajištění příznivého stavu předmětu ochrany. Celkem se jedná o pět projektů - „Obnova vodních nádrží Lovětínský rybník a Okrouhlice v EVL a PP Rybníky v Pouštích“, „Revitalizace rybníku Žofka v PP Dobrá Voda“, „Obnova vodních poměrů v EVL a PP Koupaliště u Bohuslavic“, „PR Rašeliniště Kaliště - revitalizace Hamerského potoka“, „Revitalizační zásahy v EVL a PR Doupský a Bažantka“. Cílem projektů je připravit podmínky pro předměty ochrany a přispět ke klimatické změně a zadržení vody v krajině. Rada Kraje Vysočina na svém jednání dne 18. 02. 2020 usnesením č. 0312/05/2020/RK rozhodla o přípravě předmětných projektů, v případě, že zastupitelstvo kraje schválí převod finančních prostředků na přípravu projektů.

Cílem projektu „*Obnova vodních nádrží Lovětínský rybník a Okrouhlice v EVL a PP Rybníky v Pouštích*“ (k. ú. Třešť, okres Jihlava) je připravit podmínky pro předměty ochrany a přispět ke klimatické změně a akumulaci a retenci vody. Jedná se o opravu dvou vodních nádrží - Lovětínský rybník a rybník Okrouhlice v EVL a PP Rybníky v Pouštích. Špatný technický stav nedovoluje udržet vodu v nádržích v potřebném množství, což je pro předmět ochrany velice nepříznivé, z dlouhodobého hlediska devastující. Předmětem ochrany evropsky významné lokality (EVL) a přírodní památky (PP) jsou zvláště chráněné druhy rostlin - puchýřka útlá (*Coleanthus subtilis*), leknín bílý (*Nymphaea alba*) a živočichů - kučka obecná (*Bombina bombina*). Záměrem je rybníky opravit a odbahnit. Konkrétně by se jednalo o částečné odbahnění zátopy rybníků, vybudování nových výpustných zařízení včetně výměny potrubí, vybudování nových bezpečnostních přelivů, opravy a posílení tělesa hrází s obnovením komunikace pro těžkou techniku na hrázi. Pro přípravu tohoto projektu byla zpracována projektová fiše dle materiálu RK-05-2020-74, př. 1. Celkové náklady projektu včetně nákladů na pořízení projektové dokumentace se předpokládají ve výši 20,2 mil. Kč, přičemž dotace z OPŽP v uvedené oblasti podpory je až 100 % způsobilých výdajů.

Cílem projektu „*Revitalizace rybníku Žofka v PP Dobrá Voda*“ (k. ú. Dobrá voda u Křižanova, okres Žďár nad Sázavou) je zlepšení kvality vody v rybníce, zajištění možnosti napouštění rybníka a zachování předmětu ochrany v přírodní památce Dobrá Voda. Jedná se o částečné odbahnění a prosvětlení rybníku, včetně opravy technických objektů rybníku Žofka v přírodní památce Dobrá Voda. Odbahněním rybníku Žofka se zvýší kvalita a průhlednost vody, opravou se zajistí funkčnost objektů, a tím bude zajištěn biotop pro zvláště chráněné druhy skokana zeleného (*Pelophylax esculentus*), čolka obecného (*Lissotriton vulgaris*) a dalších. Pro přípravu tohoto projektu byla zpracována projektová fiše dle materiálu RK-05-2020-74, př. 2. Celkové náklady projektu včetně nákladů na pořízení projektové dokumentace se předpokládají ve výši cca 1,9 mil. Kč, přičemž dotace z OPŽP v uvedené oblasti podpory je až 85 % způsobilých výdajů.

Cílem projektu „*Obnova vodních poměrů v EVL a PP Koupaliště u Bohuslavic*“ (k. ú. Bohuslavice, okres Jihlava) je zajištění životních podmínek pro druh, který je předmětem ochrany lokality Natury 2000 (čolka velkého - *Triturus cristatus*). Toho se dosáhne mírným rozvolněním a změlčením Otvřanského potoka, aby došlo ke zpomalení odtoku vody z lokality, zvýšila se retence a akumulace vody v lokalitě, a tím došlo k zatopení již dříve vybudovaných tůní. Z břehových porostů se mohou také odstranit vyvrácené a zlomené stromy. Dále je žádoucí pokračovat ve

vytváření nových ploch tůní pro rozmnožování obojživelníků (zejména čolka velkého - Triturus cristatus), proto je vhodné v nivě Otvrnského potoka zbudovat několik dalších tůní. Pro přípravu tohoto projektu byla zpracována projektová fiše dle materiálu RK-05-2020-74, př. 3. Celkové náklady projektu včetně nákladů na pořízení projektové dokumentace se předpokládají ve výši 1,65 mil. Kč, přičemž dotace z OPŽP v uvedené oblasti podpory je až 100 % způsobilých výdajů.

Cílem projektu „PR Rašeliniště Kaliště - revitalizace Hamerského potoka“ (k. ú. Kaliště u Horních Dubének, okres Jihlava) je přispět ke klimatické změně a podpořit retenci a akumulaci vody v přírodní rezervaci (PR) Rašeliniště Kaliště. Jedná se o revitalizaci části koryta Hamerského potoka, který je v přímém dotčení s PR Rašeliniště Kaliště. Revitalizace se dotýká cca 750 m koryta Hamerského potoka nad Bělohradským rybníkem. V relativně zachovalých cenných společenstvech se vyskytuje množství ohrožených druhů mechorostů a cévnatých rostlin, z nichž některé lze označit za glaciální relikty. Podél potoka se vyskytují silně degradované plochy odvodněného rašeliniště s četnými nerovnostmi a příkopy s monotónními porosty chrastice rákosovité (*Phalaris arundinaceae*), třtiny šedavé (*Calamagrostis canescens*), třtiny křovištní (*Calamagrostis epigejos*) a tužebníku jilmového (*Filipendula ulmaria*). Mokřadní olšiny a rašeliniště jsou biotopem obojživelníků kuňky obecné (*Bombina bombina*) a ropuchy obecné (*Bufo bufo*). V území hnízdí bekasina otavní (*Gallinago gallinago*), bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*), linduška luční (*Anthus pratensis*), cvrčilka zelená (*Locustella naevia*) a cvrčilka říční (*L. fluviatilis*). Realizací projektu dojde k zachování a zlepšení stavu přírodovědně významného rašeliniště. K tomu je zapotřebí dosáhnout radikální revitalizace potoční nivy na již degradovaných stanovištích a umožnit částečný návrat k původním mokřadním společenstvům prostřednictvím vytvoření tůní, odvodňovacích stružek, obnovení mělkých tůní a odstranění náletů. Pro přípravu tohoto projektu byla zpracována projektová fiše dle materiálu RK-05-2020-74, př. 4. Celkové náklady projektu včetně nákladů na pořízení projektové dokumentace se předpokládají ve výši 3,750 mil. Kč, přičemž dotace z OPŽP v uvedené oblasti podpory je až 85 % způsobilých výdajů.

Cílem projektu „Revitalizační zásahy v EVL a PR Doupský a Bažantka“ (k. ú. Doupě, okres Jihlava) je zlepšení stavu pro předměty ochrany na evropsky významné lokalitě s předmětem ochrany přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu Magnopotamion nebo Hydrocharition (3150), a to na rybníce Doupský (odbahnění, vytvoření litorální zóny, redukce dřevin v břehové části navazující na luční porost). V EVL a PR Doupský a Bažantka je žádoucí vytvořit několik různě velkých tůní. Dále je důležité redukovat náletové dřeviny v cenných partiích rašeliniště (ponechat pouze solitérní dřeviny) a obnovit na těchto plochách seč (obnova bylinného porostu na nálety zarostlých plochách). Pro přípravu tohoto projektu byla zpracována projektová fiše dle materiálu RK-05-2020-74, př. 5. Celkové náklady projektu včetně nákladů na pořízení projektové dokumentace se předpokládají ve výši 10,3 mil. Kč, přičemž dotace z OPŽP v uvedené oblasti podpory je až 100 % způsobilých výdajů.

Vlastní realizace projektů se předpokládá v letech 2021-2022 v závislosti na vyhlášení výzev pro předkládání žádostí. Projektové žádosti by se předkládaly postupně v závislosti na zpracování projektových dokumentací a vyhlášení výzev. Harmonogram výzev pro předkládání žádostí do OPŽP na rok 2021 zatím není stanoven. Přijatelnost projektů do OPŽP bude dána až přesnou specifikací výzev (např. vymezením uznatelných nákladů) tzn. je možné, že uznatelné náklady budou vymezeny tak, že finanční podíl kraje se zvýší. Projekty jsou závislé na projednání s vlastníky pozemků a udělení jejich souhlasů. K uvedeným projektům již byla vedena jednání s vlastníky dotčených pozemků, kteří vyjádřili se záměry souhlas. Celkové náklady výše uvedených projektů se předpokládají na 37,8 mil. Kč s podporou OPŽP až 36,95 mil. Kč, přičemž náklady na projektovou přípravu se odhadují na 1,7 mil. Kč.

Návrh řešení, zdůvodnění:

Odbor regionálního rozvoje (dále také jen „ORR“) a Odbor životního prostředí a zemědělství (dále také jen „OŽP“) Krajského úřadu Kraje Vysočina navrhuji Zastupitelstvu Kraje Vysočina schválit převod finančních prostředků z Fondu strategických rezerv Kraje Vysočina nebo cizích zdrojů ve výši max. 1,7 mil. Kč na zvláštní účet kraje určený na přípravu těchto projektů.

Stanoviska:

Rada kraje:

Rada kraje materiál projednala na svém zasedání dne 18. 2. 2020 a usnesením č. 0312/05/2020/RK jej doporučila zastupitelstvu kraje ke schválení.

Odbor ekonomický:

Předložené projektové záměry nejsou uvedené ve střednědobém výhledu rozpočtu Kraje Vysočina na roky 2020 až 2022. Celkový rozpočet projektů bude cca 37,8 mil. Kč, dotace z OPŽP pokryje 85 až 100 % způsobilých výdajů. Na předfinancování projektů je požadovaná částka max. 1,7 mil. Kč, která bude sloužit na přípravu projektů.

Grémium ředitele:

Souhlasí s projektovými záměry.

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo kraje

schvaluje

převod finančních prostředků z Fondu strategických rezerv Kraje Vysočina nebo cizích zdrojů ve výši max. 1,7 mil. Kč na zvláštní účet kraje určený na přípravu těchto projektů.

odpovědnost: Odbor regionálního rozvoje, Odbor životního prostředí a zemědělství

termín: 31. 12. 2021